

nanciering. We hebben gekeken naar wat er elders in Europa gebeurt en overal, behalve in Denemarken, wordt marktkapitaal aangetrokken via een vorm van fiscaal voordeel waarmee je de risico's van de investeerders afdicht. We hebben nu verschillende voorstellen ontwikkeld. Deze week (eind april) gaat er een brief uit naar de staatssecretaris. Daarna is het woord aan haar. Gelukkig is iedereen er wel van overtuigd dat het filmstimuleringsbeleid zin heeft gehad en dat het op de een of andere manier gecontinueerd moet worden. De vraag is nu alleen hoe.'

Jann Ruyters studeerde Film- en theaterwetenschap aan de Universiteit van Utrecht. Sinds 1998 is ze als medewerker verbonden aan dagblad Trouw waarin ze schrijft over film, literatuur en vrouwenstudies.

Literatuur

Blokker, Jan (1995) 'Zestig jaar lang volwassen worden'. In: **NRC Handelsblad**, 15 september.

Campert, Remco (2004) 'Kees de jongen'. In: **de Volkskrant**, 9 januari.

Drenth, Bart, Beatrix den Boer-Drinkenburg, Mark Pen, Jeroen Gelevert, Femke Doornbos (2003) **Berenschot-rapport. Evaluatie van de stimuleringsmaatregelen voor de Nederlandse film, 1999-2003**. Utrecht.

Hofstede, Bart (2000) De Nederlandse cinema wereldwijd. De internationale positie van de Nederlandse film. Amsterdam Boekmanstichting.

Ieperen, Ab van (1995) 'Wordt het toch nog iets met de Nederlandse film? In: **Vrij Nederland**, 6 augustus, 58-60.

'Publiek naar de Nederlandse film. Interview met Jean van de Velde'. **Nieuwsbrief Filmfonds**, nr. 4, september 2003.

Raad voor Cultuur: brief aan de staatssecretaris van OC&W drs. C.H.J. van Leeuwen, 26-3-2003, betreft: structuurversterking filmindustrie.

Raad voor Cultuur: brief aan de staatssecretaris van Economische Zaken ir. C.E.G. van Gennip, 2003 (ongedateerd). Betreft: evaluatie stimuleringsmaatregelen filmindustrie.

Cultuurnota-advies 2005-2008.

Roodenburg, Sjaak (1992) 'Flop & Flodder, 1991: een nieuw dieptepunt in het Nederlandse filmbedrijf'. In: **Elsevier**, 26 september, 102-105.

Verstappen, Wim (1995) 'Het licht kan uit'. In: **HP/De Tijd** (9 juni), 62-67.

FILM.NL

Anita Twaalfhoven

WAT SCHORT ER VOORAL AAN HET NEDERLANDSE FILMBELEID?

Bijdrage echt een lachertje

'Internationaal gezien is de overheidsbijdrage aan de Nederlandse film een lacher-tje. Het toont aan dat de animo voor film als culturele bijdrage als onbelangrijk wordt gezien. In een westerse samenleving die doordrenkt is van bewegend beeld is dit een grove miscalculatie. Wat er schort aan het beleid is de overtuiging dat cinema belangrijk is, en geen derderangs winkeldochter van de kunst met een grote K.' Patrick Minks (editor Ford Transit en Brooklyn Stories)

Johan Cruijff de baas

'Het is een slechte zaak als degene met het geld de baas is. Dat verzwakt het eindproduct.' (Hij trekt een vergelijking met de voetbalwereld waarin de voorzitter het voor het zeggen heeft, in plaats van de trainer.) 'Als Johan Cruijff de baas was geweest, waren we al drie keer wereldkampioen geweest.' Eddy Terstall (regisseur Hufters en Hofdames en Rent-a-friend)

Plannen struikelen

'Het ontbreken van een "Fonds voor de maatschappelijke documentaire" is een gemis. Er zijn genoeg geëngageerde documentairemakers te vinden, maar veel plannen struikelen door een gebrek aan geld. Ik heb hiertoe indertijd een voorstel ingediend bij OC&W. Ik had vijf miljoen opzij gelegd en vroeg hen eenzelfde bedrag erbij te leggen. Maar dit fonds is niet van de grond gekomen.' Ireen van Ditschuyzen (regisseur Westeinde en Vergeten)

Budget voor ontwikkeling

'Je hebt pas een filmindustrie als er studio's zijn, zoals het Amerikaanse Warner Brothers of Universal. Dat zijn grote bedrijven met aandeelhouders, die zelf ook weer grote bedrijven zijn. Die hebben geld. Altijd. Een groot deel van hun budget is beschikbaar voor het permanent ontwikkelen van speelfilms. Dat heb je hier niet, in heel Europa niet.' Erik de Bruyn (regisseur Wilde Mossels)

Films van eigen bodem

'In sommige Europese landen geldt een verplichting voor publieke omroepen om een bepaald bedrag te investeren in films van eigen bodem. Soms zijn er ook verplichtingen en taakstellingen voor commerciële omroepen. In Nederland lijkt iedere verandering in het omroepbestel tot mislukken gedoemd door de verzuiling in het systeem.' Digna Sinke (producent en regisseur Belle van Zuylen)

CV de nek omgedraaid

'Het ontbreekt aan een positieve blik op bestaande mogelijkheden. Zo heeft de filmwereld zelf de cv-regeling de nek omgedraaid door de regeling in de pers een wangedrocht te noemen. Mijn moeder zei altijd "gooi nooit je oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt". Steven de Jong (regisseur Schippers van de Kameleon)

WAT IS ER NODIG OM DE NEDERLANDSE FILM DE INTERNATIONALE TOP TE LATEN BEREIKEN?

Film als een winstgevende handel

'Het subsidiebeleid hindert de Nederlandse film. Zolang de verantwoordelijkheid voor de financiering bij de overheid ligt, ziet niemand er brood in om film als een normale winstgevende handel te zien. De noodzaak om "amusante films" te maken is niet hoog genoeg. Beëindiging van het subsidiebeleid zou filmmakers stimuleren om deals aan te gaan met grote bedrijven of particulieren. Die eisen resultaat en dat zal de industrie goed doen.'

Kaja Wolffers (regisseur Costa!)

Simpel uitgangspunt

'Volwaardige budgetten verstrekken voor onmogelijke films, zonder markt criterium graag. Zo simpel kan het uitgangspunt van overheidssteun aan de film zijn. De Costa's, die even weinig met kunst te maken hebben als Big Brother en Ajax-Elinkwijk, doorverwijzen naar Economische Zaken. Ik garandeer dat er dan binnen vijf jaar een Nederlandse film in het hoofdprogramma van Cannes draait.' Rudolf van den Berg (regisseur Bastille en De avonden)

Financiële ruimte

'Buitenlandse experts spraken tijdens een discussie op het filmfestival in Rotterdam hun voorkeur uit voor de "eigenzinnige" en "authentieke" film. Maar deze is niet goed financierbaar in Nederland: omroepen vinden dergelijke plannen vaak niet passen in hun beleid, en het Filmfondsbeleid stimuleerde vaak de remakes van succesvolle buitenlandse films. Er moet dus financiële ruimte komen voor de eigenzinnige film.' Digna Sinke (producent en regisseur Belle van Zuylen)

Eigenzinnigheid

'Ik wil een lans breken voor de eigenzinnige documentairemaker. De eenzijdige roep om cinémarité is een verkwanseling van het Nederlands cultureel erfgoed. Nederland is juist beroemd om de poëtische documentaire.' Jos de Putter (regisseur Dans, Grozny dans en Het is een schone dag geweest)

Internationaal de moeite waard

'Durf van de makers om over de eigen grenzen heen te kijken, en geen schaamte of valse bescheidenheid voor de eigen taal en handtekening. Kortom: de overtuiging dat onze films, net als onze literatuur, beeldende kunst en architectuur, internationaal de moeite waard zijn.' Patrick Minks (editor Ford Transit en Brooklyn Stories)

Subsidiegeld voor promotie

'Als films vaker worden bekostigd met geld van particuliere en commerciële investeerders, kunnen de subsidies worden gereserveerd om films in het buitenland te distribueren. We moeten subsidiegeld zien als een manier om het Nederlands film-product in het buitenland te promoten.'

Kaja Wolffers (regisseur Costa!)

Volwassen filmindustrie

'In de afgelopen jaren zijn veel Nederlandse producties geroemd en gelauwerd in het buitenland. Het talent en de inventiviteit zijn aanwezig, maar zolang de politiek ons in ons sop laat gaarkoken, zal de stijgende lijn uitblijven. We moeten een volwassen filmindustrie op poten zetten.'

Merlijn Passiers (regisseur De tranen van Castro)

Belang van succes

'Een van de grootste problemen om tot succesfilms te komen is ongetwijfeld dat er, in Nederland althans, geen geld mee te verdienen valt. In Hollywood gaat het heel anders. De medewerkers aan de film delen mee in de opbrengst. Alle medewerkers hebben er daar groot belang bij dat de film of de tv-serie een succes wordt. Hier moeten we dus ook een systeem vinden om de medewerkers aan een film te belonen, telkens als hun werk gebruikt wordt.'

Wim Verstappen (regisseur Blue Movie en Grijpstra en de Gier)

Vertrouwen op unieke stem

'Omdat we niet met enorme budgetten werken, durven we avontuurlijker te zijn dan filmmakers in Hollywood. Amerikanen bewonderen de eigenzinnigheid in ons werk, maar omdat er zoveel geld mee gemoeid is, durven de studio's zelf geen enkel risico te nemen. Als we willen concurreren met de Amerikanen moeten we dus vertrouwen op onze unieke stem als filmmaker.'

Marleen Gorris (regisseur Antonia)